

Napišite imenice brat i braća / dete i deca

1 <u>jedan</u>	<u>brat</u>	1 <u>jedno</u>	<u>dete</u>
2 _____	_____	2 _____	_____
3 _____	_____	3 _____	<u>deteta</u>
4 _____	_____	4 <u>četiri</u>	_____
5 _____	<u>braće</u>	5 _____	_____
6 <u>šestoro</u>	_____	6 _____	_____
<u>koliko</u>	_____	<u>koliko</u>	_____
<u>mного</u>	_____	<u>mного</u>	<u>dece</u>

a) Završite sledeće rečenice

Ana ima dva ujaka i jednog strica.

To znači da Anina majka ima _____, a njen otac _____.

Marko nema rođenog brata ni rođenu sestru. On je _____.

b) Stavite imenicu dete u odgovarajući oblik

Primer: Imaju _____, (3)

Imaju tri deteta.

1. Koliko _____ imate?

4. To je porodica sa mnogo _____.

2. Imamo _____, (5)

5. U sobi je samo _____, (1)

3. Oni imaju _____, (2)

6. U parku ima mnogo _____.

c) Stavite imenicu brat u odgovarajući oblik

Primer: Imam _____ od strica, (2)

Imam dva brata od strica.

1. Koliko _____ od tetke imate?

4. Moja _____ su u Kanadi, (2)

2. Imam _____, (4)

5. Sva njegova _____ su završila fakultet.

3. _____ moj _____ je u Srbiji, (1)

6. Moja _____ od ujaka bila su mi kao rođena _____.

Izaberite odgovarajući glagol i dopunite rečenice

venčati se, udati se, oženiti se, razvesti se

1. Moja sestra _____ posle sadam godina braka.

2. Mi smo _____ prvo u opštini, a posle u crkvi.

3. Naš sin kaže da _____ nikada neće _____.

4. Anđelka _____ za Franka prošle godine.

a) Koristeći ponudene reči opišite svoj stan ili kuću. Svaka od ovih reči mora da se nađe bar jednom u priči, a sve ostalo je stvar slobodnog izbora.

<i>imenice:</i>	<i>pridevi:</i>	<i>glagoli:</i>	<i>prilozi:</i>
prostorija	prostran	useliti se	nekoliko
nameštaj	veliki/mali	napraviti	prijatno
sprat	star/nov	urediti	skupo
grejanje	namešten	stanovati	brzo
stanarina	svetao	popraviti	blizu/daleko
komšija			

b) Kažite šta biste voleli da promenite u svojoj kući ili svom stanu.

Izaberite odgovarajući glagol i dopunite rečenice:

<i>useliti se</i>	<i>pisati</i>	<i>spavati</i>
<i>preseliti se</i>	<i>dopisivati se</i>	<i>ispavati se</i>
<i>iseliti se</i>	<i>potpisati se</i>	<i>zaspati</i>

1. Molim vas, _____ ovde, na dnu strane.
2. Moramo da _____ iz stana do kraja nedelje.
3. Ne volim mnogo da _____ pisma, više volim da razgovaram telefonom.
4. Jutros sam se probudila u 6 jer sam sinoć rano _____.
5. Danas se mladi najčešće _____ SMS porukama.
6. Konačno ću _____ preko vikenda.
7. Kada planirate da _____ u nov stan?
8. Najviše volim da _____ posle ručka.
9. Voleo bih da _____ u veći grad.

Završite rečenice

1. Dok smo putovali _____.
2. Kada je došla _____.
3. _____ pre nego što _____.

Porodica Popov

Olga i Ljubomir Popov imaju tri sina i ćerku. Oni su iz Vranja*. Najstariji sin studira ekonomiju u Beogradu. Dva mlađa sina idu u srednju školu i igraju košarku za školski tim. Ćerka je medicinska sestra i još uvek je nezaposlena. Udata je i sa mužem živi na periferiji Vranja. Ljubomir je električar. Popravlja šporete, mašine za veš i druge kućne aparate. U slobodno vreme voli da igra šah sa prijateljima. Olga je učiteljica. Pošto voli muziku i ume da svira harmoniku, jednom nedeljno vodi muzičku sekciju. Osnovala je mali orkestar i hor. Imaju lepu kuću sa baštom. Pored Olge, Ljubomira i njihova dva mlađa sina, u kući žive i Olgini roditelji. Oni vole da gaje cvece i kad je lepo vreme najčešće sede u bašti. Najlepši porodični trenuci su za Božić i Uskrs kada se okupe Ljubomirova sestra sa svojom porodicom i Olgin brat sa svojom.

* grad na jugu Srbije

Odgovorite na sledeća pitanja:

1. Ko sve živi u kući?
2. Čime se bave članovi porodice Popov?
3. Kada je cela familija na okupu?
4. Šta je Ljubomir Olginim roditeljima?
5. Šta je Olgin brat njenoj deci? A šta im je Ljubomirova sestra?

Uporedite svoju porodicu sa porodicom Popov

Промените директан у индиректан говор

1. Рекла сам јој: „Знам да није лако остати без посла, али мораш бити оптимиста.”
2. Љиља каже: „Почињем да губим наду да ћу успети поново да се запослим.”
3. Другарица ју је позвала: „Дођи вечерас у Скадарлију да прославимо лепу вест.”
4. Обећали су ми: „Следеће недеље ћете добити своју канцеларију.”
5. Питали су га: „Где сте радили до сада?”
6. Један члан комисије их је питао: „Зашто сте добили отказ?”

Одговорите:

Запослени: Колико дуго сте тражили посао? Кад бисте могли, шта бисте променили у свом послу?

Незапослени: Да ли сте размишљали о неком послу у Србији? Где бисте више волели да радите: у приватној или државној фирми, српској или иностраној?

а) Допуните реченице датим глаголима у презенту

б) Ставите ререченице у перфекат

1. У мојој банци _____ 150 запослених. (имати)
2. Три моја друга _____ да отворе своју фирму. (желети)
3. Колико ваших пријатеља _____ посао. (тражити)

Од речи у загради направите придев и допуните реченицу

1. Не волим _____ цвеће. (пластика)
2. Купио сам _____ ципеле. (кожа)
3. Баш је леп овај _____ сто. (дрво)
4. Стави цвеће у ону велику _____ вазу. (стакло)
5. За кишу су вам потребне _____ чизме. (гума)

Ставите глаголе *желети* и *волети* на одговарајуће место

1. Много _____ да једем колаче са чоколадом.
2. Не _____ ништа да знам о томе.
3. Да ли _____ да пробате ово вино?
4. Не _____ одећу од синтетике.
5. Изволите, шта _____ да попијете?
6. Шта највише _____ да једеш за доручак?

Од датих активних реченица направите пасивне

1. Ову камеру сам купио на снижењу. _____
2. Продавац је лепо спаковао поклон. _____
3. Мајстор још није поправио мој ауто. _____
4. Анђелка и Франко су лепо уредили нови стан. _____
5. Ову књигу ће превести на 6 језика. _____
6. Нису платили рачуне на време. _____

Изаберите одговарајуће придеве и завршите реченице

- Када неко увек говори оно што мисли кажемо да је _____.
- Успешан је на факултету, али не прича о томе јер је _____.
- Од студената тражи ред, рад и дисциплину зато што је _____ професор.

а) Напишите речи супротног значења

отворен _____	добар _____
паметан _____	занимљив _____

б) Изаберите одговарајуће придеве и допуните реченице

Он није _____ само је лењ и не воли да учи.
Нико не зна шта он мисли, увек ћути, врло је _____.
Он је веома _____, увек прича исту причу.
Ана и Бојан су _____ студенти зато што ништа не уче код куће.

Изаберите одговарајући глагол и допуните реченице:

дати / давати

– Није ми жао да _____ 2.000 динара за ову књигу.
– Највише новца они _____ за храну.

купити / куповати

_____ само онда кад нам нешто треба.
Идем да _____ новине.

ући / улазити

Кад сам _____ у бутик, видела сам дивну хаљину.
У велике тржне центре _____ само кад имам пара.

обрадовати се / радовати се

_____ сам _____ кад сам чула да си дипломирао.
Увек _____ кад купим нешто ново.

добити / добијати

Волим да купујем поклоне, али и да их _____.
Кад _____ поклон радујем се као мало дете.

г) МОЈА НАЈБОЉА ДРУГАРИЦА ЉИЉА

Љиљана Божиновић је моја најбоља пријатељица. Знамо се од детињства. Она је средњег раста, има дугу смеђу косу и зелене очи. Витка је и zgodна. Врло је природна и шармантна. Одувек је чврсто стајала на земљи и била самоуверена. Међутим, када је пре шест месеци изгубила посао постала је забринута и помало уплашена. Конкурисала је на много места, ишла на разговор са послодавцима али није успевала да добије посао. „Почињем да губим наду да ћу се поново запослити“. – говорила ми је. „Не брине. Ти имаш доста радног искуства, говориш два страна језика, комуникативна си. Сигурно ћеш наћи посао. Буди стрпљива и упорна“– говорила сам јој. Због свега тога сам желела нечим да је обрадујем па сам јој купила диван кожни кајиш. Много се обрадовала поклону и бар на тренутак заборавила на своје проблеме. Јуче ме је позвала телефоном. Била је пресрећна. „Знаш шта има ново? Добила сам посао и од понедељка почињем да радим! То треба прославити!“ „Честитам и много ми је драго због тебе!“ Увече смо, са још неколико пријатеља, отишле у један ресторан у Скадарлији и прославиле ову лепу вест.

Одговорите на следећа питања

1. Од кад су њих две другарице?
2. Како Љиља изгледа?
3. Каква је Љиља?
4. Шта јој се десило?
5. Како се осећала?
6. Шта јој је пријатељица говорила?
7. Чиме ју је пријатељица обрадовала?
8. Коју лепу вест је Љиља саопштила другарици?
9. Како су то прославиле?

Испричајте нешто о особи коју ви познајете од детињства:

- физички изглед
- неки проблем (у школи, у породици, на послу)
- карактер
- да ли сте јој, када и како помогли

Izbacite reč koja ne odgovara grupi:

a) pivo	a) masno	a) Prijatno!	a) šuma
b) sok	b) slatko	b) Da nazdravimo!	b) livada
c) vino	c) gorko	c) Živeli!	c) polje
d) čorba	d) kiselo	d) Sedite!	d) more
a) pržiti	a) proja	a) zaštititi	a) visok
b) peći	b) kajmak	b) očuvati	b) uplašen
c) seći	c) čevapčići	c) zagađivati	c) plemenit
d) kuvati	d) suši	d) slušati	d) ponosan
a) šargarepa	a) napiti se	a) put	a) voz
b) krompir	b) naraditi se	b) putovanje	b) kamion
c) kupus	c) najesti se	c) pruga	c) automobil
d) trešnja	d) naviknuti se	d) kolovoz	d) brod

Obeležite znakom ✓ gde možemo staviti sledeće reči:

dvoje	dvojica	dve
_____ dece	_____ vas	_____ nas
_____ braće	vas _____	nas _____
_____ brata	oni _____	_____ devojke
nas _____	njih _____	_____ dece
nama _____	nama _____	_____ braće
oni _____		
njih _____		

Izaberite odgovarajući glagol i dopunite rečenice

izći – izlaziti doći – dolaziti preći – prelaziti ući – ulaziti poći – polaziti

1. Autobus uvek _____ sa stanice tačno u 9.00, ali danas je _____ kasnije.
2. _____ sam u sobu tiho jer su svi spavali.
3. Svakog jutra _____ kamion i dovozi hleb.
4. Da li i večeras _____ u grad?
5. _____ ulicu i nastavite pravo, i videćete pozorište.
6. Autobus se pokvario, moraćemo ovde da _____.
7. Molim te, _____ kod mene, hoću nešto da ti pokažem.
8. Smetalo mi je što su studenti _____ i izlazili iz učionice tokom časa.
9. Deco, uvek _____ ulicu na pešačkom prelazu!

Koristite date predloge i dopunite rečenice: *između, prema, za, kroz, na*

Železnička pruga prolazi _____ nekoliko dugih tunela.

Vozila se kreću vrlo usporeno autoputem _____ Novom Sadu.

Odlučili su se _____ odmor u jednoj lepoj banji.

Saobraćajac nam je skrenuo pažnju _____ znak za ograničenje brzine.

Kupiću nova kola, ali dvoumim se _____ zelene i žute boje.

Završite rečenice

1. Da sam bio bolji učenik _____.
2. Kada bih dobio milion evra _____.
3. Da sam na tvom mestu _____.
4. Kada bismo sutra ustali ranije _____.
5. Da stanujem u centru _____.
6. Da je znao šta ga čeka _____.

Dopunite rečenice glagolima u zagradi:

- a) u prošlom vremenu
- b) u sadašnjem vremenu
- c) u budućem vremenu

1. Niko _____ koliko nam je bilo teško. (*znati*)
2. Nijedna žena _____ lepa kao ti. (*jesam / biti*)
3. Nikakvi pokloni _____ u obzir! (*dolaziti*)
4. On nikada _____ ako je popio neko alkoholno piće. (*voziti*)
5. Zašto me tako gledaš, ja nikome ništa _____? (*kazati*)

a) Zamenicu KO stavite u odgovarajući oblik i dopunite rečenice

1. O _____ razgovarate?
2. _____ si sreła na pijaci?
3. _____ treba da dam ovu knjigu?
4. S _____ ćemo ići na izlet?
5. Od _____ si dobio ovaj poklon?
6. _____ je napisao „Rat i mir“?

b) Zamenicu ŠTA stavite u odgovarajući oblik i dopunite rečenice

1. _____ to radite?
2. O _____ pričate?
3. Od _____ je ovaj kolač?
4. _____ više voliš da pišeš, perom ili hemijskom olovkom?
5. S _____ želiš sendvič, sa šunkom ili sa sirom?

Postavite pitanja tako da podvučeni delovi rečenice budu odgovor

- Napraviću čokoladnu tortu za subotu jer nam dolaze gosti.
- Napraviću čokoladnu tortu za subotu jer nam dolaze gosti.
- Napraviću čokoladnu tortu za subotu jer nam dolaze gosti.
- Napraviću čokoladnu tortu za subotu jer nam dolaze gosti.
- Napraviću čokoladnu tortu za subotu jer nam dolaze gosti.

Stavite zamenicu koji, -a, -e u odgovarajući oblik

1. Najviše mi se sviđa poklon _____ si mi ti poklonila.
2. Na proslavu su pozvani svi poslovni partneri _____ saradujemo.
3. Kupiću veliku torbu _____ mogu da stavim sve stvari.
4. Dušan svuda nosi novu gitaru _____ je nedavno kupio.
5. Je li to knjiga _____ svi pričaju?
6. _____.

(Napišite jednu rečenicu i upotrebite zamenicu koji, -a, -e)

Kako biste postavili sto za ručak s prijateljima?

Napišite šta je sve potrebno staviti na sto.

LETOVANJE NA DRUGAČIJI NAČIN

Veliki broj ljudi, pre svega mladih, nema dovoljno novca, a želi da ide na odmor. Međutim, ne treba da imate gomilu para da biste otišli na odmor koji želite. Postoje i drugačiji odmori od onih na koje ste navikli – aktivniji, jeftiniji i za mnoge zanimljiviji.

1. U nekim svetskim metropolama, naročito u Njujorku, popularna je razmena stanova preko interneta. Ponudite svoj stan, date precizan opis sa fotografijama, napišete gde biste želeli da boravite i čekate da vam se javi osoba koja će vam ponuditi ono što želite.

2. Letovanje u Egiptu, Keniji, Meksiku, na Karibima ili na Tajlandu znatno je jeftinije u maju i to treba da koriste svi koji planiraju da posete ove zemlje. Još jedna prednost je što u to vreme nisu velike vrućine kao u julu i avgustu i manje su gužve.

3. Poslednjih godina popularno je letovanje na ekološkim farmama kojih, posebno u Francuskoj, ima mnogo. Zainteresovani mogu sami da izaberu farmu na kojoj će biti, a takođe i šta će i koliko raditi i na taj način platiti svoj boravak. Smeštaj na ovim farmama je interesantan jer neke od njih potiču iz 17. veka, i moguće je doživeti atmosferu u kome su seljaci nekada živeli. Ovakav način letovanja je popularan među mladima i ljudima koji žele da nauče jezik.

Zakružite značenje koje sledeće reči imaju u ovom tekstu.

razmena stanova znači

- a) preseliti se u novi stan zbog novog posla
- b) na odmoru besplatno koristiti tuđ stan i dati nekome svoj
- c) promeniti izgled stana

boraviti znači

- a) tražiti sobu
- b) zaboraviti na probleme
- c) provesti vreme negde

velike vrućine znači

- a) vrlo tople zemlje
- b) vrlo toplo vreme
- c) visoke cene

zainteresovani znači

- a) interesantni ljudi
- b) zanimljivi ljudi
- c) ljudi koje nešto interesuje

3. Koja od ideja za odmor (1–3) vam je interesantna, da li već imate neko iskustvo, dobro ili loše?
Šta biste probali, a šta sigurno ne biste?
Zašto?

Направите реченице од следећих речи

Пример: болести / да / стотину година / изазивају / се није знало / вируси / тешке / пре
Пре стотину година није се знало да вируси изазивају тешке болести.

1. 450.000 / средином / у / је живело / Београду / прошлог века / становника
2. глобалном / о / састанку / се говорило / том / загревању / много / на
3. се писало / него / више / сада / ћирилицом / некада

Направите питања тако да подвучене речи буду одговор

У последњем моменту, возач је приметио велико дрво које је пало преко улице и зауставио је ауто.

У последњем моменту, возач је приметио велико дрво које је пало преко улице и зауставио је ауто.

У последњем моменту, возач је приметио велико дрво које је пало преко улице и зауставио је ауто.

У последњем моменту, возач је приметио велико дрво које је пало преко улице и зауставио је ауто.

У последњем моменту, возач је приметио велико дрво које је пало преко улице и зауставио је ауто.

Од две реченице направите једну. Користите везник који, -а, -е.

Пример: Младић је био повређен у судару. Сада се добро осећа.
Младић који је био повређен у судару сада се добро осећа.

Зграда је била уништена у пожару. Брзо је обновљена.

Неки човек се јавио на телефон. Био је врло нељубазан.

Аутобус иде у Нови Сад. Полази сваких пола сата.

Недавно сам купила нов телевизор. Јуче се покварио.

Сваког дана читамо вести из света. Оне су често врло непријатне.

Пронађите одговарајуће облике везника који, -а, -е и допуните реченице о којој, за кога, с којима, с којом, о којој, од којег, у који

Пример: Ово је књига _____ сам ти причао.
Ово је књига о којој сам ти причао.

Стан _____ смо се доселили је врло леп и простран.

Деца _____ брину деде и баке су врло срећна.

Дуго нисам видео колеге _____ сам студирао.

Жена _____ сам разговарао телефоном, рекла је да ниси у канцеларији.

Брат _____ сам добио овај сат, старији је од мене три године.

Како се осећа твој друг _____ си јуче купио лекове?

Замените подвучени део реченице са А, Б или В тако да значење остане исто. Заокружите тачан одговор.

- Кад бих имао много новца, путовао бих по свету.

А Да имам много новца

Б Кад будем имао много новца

В Да сам имао много новца

- Да може, одмах би променио посао.

А Кад буде могао

Б Да је могао

В Кад би могао

- Ако будеш могао, дођи код мене!

А Ако ћеш моћи

Б Ако можеш

В Кад ћеш моћи

Изаберите једну од ситуација и кажите:

- да можете да промените три ствари на планети Земљи – шта би то било?
- да сте могли да бирате своје име, које бисте изабрали?
- које три ствари бисте понели са собом на пусто острво?
- ако нађете кофер пун новца на улици, шта ћете урадити?
- кад бисте могли да разговарате са ванземаљцима, шта бисте их питали?

МОНА ЛИЗА И...

Крајем 1980. године, проф. др Драган Раденовић, вајар и универзитетски професор, провео је неколико седмица у Риму. Сакупљао је податке за своју студију о средњовековној српској уметности. Посетио је Ватикански архив и библиотеку. Изненадио се кад је сазнао да је велики Леонардо да Винчи на својим путовањима стигао и до Србије и боравио у средњовековним манастирима. Тај податак је пронашао у дневнику овог генијалног уметника и научника.

Леонардо је шифровао своје записе пишући здесна налево. Да би разумео текст, професор је морао да га чита у огледалу. Тада је сазнао да је и Никола Тесла на исти начин штитио своје текстове.

Међутим, један део дневника био је за њега највеће изненађење: Леонардо да Винчи је записао да је решење за слику Мона Лиза, пронашао у ликовима жена-светица на фрескама у српским манастирима. Тај мали портрет с краја 16. столећа најпознатија је слика на свету. Тајанствени осмех и поглед младе жене привлаче пажњу стручњака и љубитеља уметности широм света.

Посебна вредност овог уметничког дела је однос према посматрачу. Обично гледалац анализира ликове људи на сликама, али Мона Лиза изгледа као да посматра и анализира гледаоца. На исти начин нас посматрају лица светаца на фрескама. Тајна је у начину сликања који је Леонардо користио под утицајем фресака и икона у српским манастирима.

а) Повежите речи које имају исто или слично значење

седмица	мистериозни
проучавати	употребљавати
запис	анализирати
посматрач	информација
податак	столеће
тајанствени	текст
значај	гледалац
користити	недеља
век	важност

б) Подвуците глаголе који (према тексту) одговарају следећим реченицама

Професор је *студирао* / *имао* / *боравио* неколико недеља у Риму.

Он је *тражио* / *привлачио* / *знао* податке за студију о српској уметности.

Не би могао *наћи* / *разумети* / *видети* да Винчијеве записе да није читао здесна налево.

Никола Тесла је на исти начин *штитио* / *давао* / *показао* своје белешке.

Мона Лиза се *понаша* / *користи* / *изгледа* као да посматра гледаоца.

в) Ставите везнике И, А, НИ на одговарајуће место у реченицама

Леонардо да Винчи је познат као сликар, _____ Никола Тесла као научник.

_____ један _____ други су били генијални.

Још увек се не зна све _____ о Леонарду, _____ о Тесли.

Изаберите једног познатог уметника из ваше земље и кажите нешто о њему:

- којом врстом уметности се бави
- по ком делу (албуму, филму, песми, роману, слици) је најпознатији
- зашто је значајан за вашу земљу
- које се његово / њено дело вама највише свиђа и зашто